جستارهای تاریخی

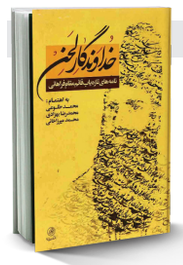

خداوندگار لحن

کتاب «خداوندگار لحن» با زیرعنوان «نامه‌های تازه یاب قائم‌مقام فراهانی» به اهتمام محمد طلوعی، محمدرضا بهزادی و محمد میرزاخانی از سوی انتشارات پرنده منتشر شده است. این اثر شامل ۵۲مرقع تازه یاب از قائم‌مقام فراهانی است که به تازگی از کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان رونویسی و بعد از حدود ۱۵۰سال منتشر شده است. نسخه‌های منحصربه‌فرد این مجموعه گنجینه نثر فارسی را فربه‌تر می‌کند و دست‌افزار مناسبی برای نویسندگان و نوجویان نثر فارسی است. منشأت قائم‌مقام که بخشی از آنها به نامه‌های نوشته شده از سوی وی اختصاص دارد، از بزرگ‌ترین آثار ادبی عصر قاجار به شمار می‌آید. قائم‌مقام با این اثر، انقلابی در نثر فارسی به‌وجود آورد و به‌تدریج پس از وی ساده نویسی در نثر فارسی رواج یافت و به همین جهت قائم‌مقام به «صاحب سبک بودن» شهرت پیداکرد، اما باید یادآور شد که قائم‌مقام بانی ساده نویسی در نثر نبوده است بلکه پیش از وی چرخ ساده نویسی به حرکت درآمده بود و او تنها سیر آن را شتاب بخشید. این کتاب ۱۲۸صفحه‌ای به بهای ۴۶هزارو ۵۰۰تومان منتشر شده است.

داستان‌های ژاپنی

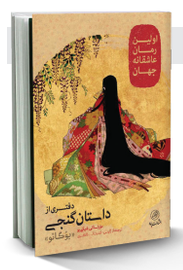

دفتری از داستان گنجی

کتاب «دفتری از داستان گنجی» نوشته «موراساکی شیکی‌بو» را قدرت‌الله ذاکری به فارسی برگردانده و از سوی انتشارات پرنده منتشر شده است. «داستان گنجی» را که بیش از هزار سال پیش و به قلم نویسنده زنی با نام موراساکی شیکی‌بو خلق شد؛ گاهی آن را نخستین رمان جهان، گاهی نخستین رمان مدرن جهان، گاهی نخستین رمان عاشقانه جهان و گاهی نخستین رمان روانشناختی جهان نامیده‌اند و در این‌باره هنوز بین محققان بحث‌هایی در جریان است، اما هیچ شکی وجود ندارد که این داستان در ادامه «خرطلایی» اثر آپولیوس و «ساتیریکون» اثر پترونیوس، قدیمی‌ترین رمان بعد از جهان باستان است. کتاب حاضر اگرچه یک دفتر از ۵۴دفتر داستان گنجی است، اما همانطور که داستان رستم و سهراب می‌تواند مستقل از شاهنامه بیان شود، «یوگائو» نیز می‌تواند داستانی مستقل باشد؛ با این همه، خلاصه ۳دفتر قبلی نیز آورده شده است. چاپ دوم این کتاب در ۱۲۶صفحه، به بهای ۴۴هزارو ۸۰۰تومان منتشر شده است.

ساختارشناسی اقتباس ادبی در سینمای ایران

ظرفیت‌های بالای ادبیات برای اقتباس‌های سینمایی، از محورهای اصلی کتاب «واژه در قاب» است

گزارش

علی‌الله سلیمی
روزنامه‌نگار

تعامل و ارتباط دوسویه بین ادبیات و سینما، از دیرباز یکی از جریان‌های مهم و پایدار در سینمای جهان و ایران بوده و هست و در این رهگذر، آثار ماندگار بسیاری تابه‌حال خلق شده که اکنون از پشتوانه‌های قوی سینما در جهان و ایران محسوب می‌شود. اگر از سینما و ادبیات جهان که موضوع اقتباس‌های سینمایی از آثار ادبی پررنگ و قابل توجه است بگذریم، در محدوده سینمای ایران هم موضوع اقتباس‌های سینمایی از آثار ادبیات داستانی همواره مطرح بوده و هست. در این راستا، کتاب‌های متعددی هم تالیف و منتشر شده که یکی از آنها، اثری با عنوان «واژه در قاب: ساختارشناسی جریان اقتباس ادبی در سینمای ایران» اثر مزدا مرادعباسی است که به بررسی مسئله اقتباس در سینمای ایران از سال ۱۳۱۳ تا ۱۳۸۶ هجری شمسی و درباره چگونگی حضور ادبیات داستانی داخلی و خارجی در فیلم‌های سینمایی تاریخ کشورمان پرداخته است.

۱ در کتاب «واژه در قاب: ساختارشناسی جریان اقتباس ادبی در سینمای ایران»، نویسنده بعد از مقدمه‌ای کوتاه، در فصلی با عنوان «طلوع سینمای اقتباسی» به موضوع اقتباس از ادبیات کهن می‌پردازد. فصل بعدی، اقتباس از ادبیات معاصر ایران است و در ادامه هم به مسئله اقتباس از نمایشنامه (ایرانی- خارجی) اشاره می‌شود و فصل بعدی با این موضوع به اقتباس از ادبیات خارجی اختصاص یافته است. بخش دیگر کتاب، «بررسی ویژه» نام دارد که در آن، روند اقتباس در ۲فیلم «دایره مینا» (داریوش مهر جویی) و «چکمه» (محمدعلی طالبی) بررسی شده است. همچنین در ادامه این رویکرد نویسنده، بررسی فیلم‌های سینمایی دایره مینا، ساخته داریوش مهرجویی و چکمه، ساخته محمدعلی طالبی قرار دارد.

۲ از موضوعات مهمی که نویسنده در کتاب «واژه در قاب: ساختارشناسی جریان اقتباس ادبی در سینمای ایران» به آن پرداخته، مسئله اهمیت اقتباس در سینماست. اینکه، اقتباس ادبی در سینما، خونی حیات‌بخش برای دنیای تصویر به شمار می‌آید و ادبیاتی غنی که ساختار درست روایت را در خود انعکاس داده است، می‌تواند به بهترین وجه، ماده خام مناسبی برای ارائه یک داستان سینمایی خوب باشد. ادبیات داستانی که شامل انواع داستان‌های کوتاه، قصه‌های منظوم، نمایشنامه و رمان‌ها می‌شود، عناصر لازم برای داستانی سینمایی را داراست؛ چراکه عناصری چون شخصیت، بحران، کشمکش، نقطه عطف، پایان‌بندی و شروع را دربردارد.

۳ از زمان تولد سینما، سال‌های زیادی می‌گذرد و فیلمسازان و فیلمنامه‌نویسان بسیاری تهیه فیلم براساس اقتباس از آثار ادبی را مورد توجه قرار داده‌اند. اقتباس از آثار ادبی در سینمای کشورهای صاحب‌سبک، بسیار با اهمیت و دارای جایگاه مخصوص به‌خود است؛ تا آنجا که در جشنواره‌های معتبر در بحث مربوط به فیلمنامه، ۲جایزه مجزا در نظر گرفته شده است؛ جایزه‌ای برای بهترین فیلمنامه اقتباسی و جایزه دیگر برای بهترین فیلمنامه غیراقتباسی. وقتی در کشورهای صاحب‌سبک این مسئله را بررسی می‌کنیم، با آمار شگفت‌انگیزی روبه‌رو می‌شویم. فیلم‌های ماندگار و مهمی چون «تولد یک ملت»، «ساحره شهر زمرد»، «بر باد رفته»، «ملکه آفریقا»، «کازابلانکا»، «ماجرای نیمروز»، «خوشه‌های خشم» و کلاسیک مشهوری چون «پدرخوانده».

۴ ادبیات و سینما رسانه‌هایی‌اند که دارای زبان و چارچوب مخصوص به‌خود هستند؛ اما با وجود این، روند تصویری‌شدن اثری ادبی در نوع خود، جالب و جذاب به‌نظر می‌رسد. مولف اثر با یادآوری این موضوع می‌نویسد: «آثار اقتباسی چشم‌اندازهایی نوین برای معرفی ادبیات هر ملت به جهانیان می‌نمایاند. با نگاهی به سینمای دیگر کشورهای صاحب‌سبک، درمی‌یابیم که بسیاری از آثار سینمایی در آن کشورها براساس رمان و ادبیات داستانی شکل گرفته‌اند؛ حتی در سینمای تجاری که هدف اصلی آن حفظ گیشه است نیز این مسئله به روشنی دیده می‌شود. چه بسیار نویسندگانی که از طریق رسانه جهانی سینما به جهان شناسانده شدند و آثارشان در کشورهای دیگر نیز در معرض دید علاقه‌مندان گذاشته شد و در سرزمین‌های مختلف، طرفداران خاص خود را یافتند.»

۵ در چند سال اخیر که معضل فیلمنامه و فقدان طرح داستانی منسجم برای شکل‌گیری فیلمنامه‌ای مستحکم، نقصی در سینمای کشور به شمار می‌رود، ضرورت نگاهی دوباره و جدی به گنجینه ادبیات داستانی غنی ایران، بیش از پیش حس می‌شود. کتاب «واژه در قاب» به این نکته تاکید و یادآوری می‌کند: «آثاری که از دل آداب و رسوم و فرهنگ این مرز و بوم ریشه گرفته‌اند، ماده خام مناسبی را برای سینما فراهم می‌سازند. در این زمینه، با نگاهی جدی‌تر می‌توان این سؤال را مطرح کرد که سینمای ایران تا چه میزان در شکل‌گیری آثارش، وام‌دار ادبیات داستانی و گونه‌های مختلف آن است. آیا رویکرد سینماگران به ادبیات سرزمین مادری، نتیجه‌ای مثبت در پی داشته و به ترقی فیلمساز و نویسنده انجامیده است یا نه و فیلمسازانی که از این طریق به خلق آثارشان پرداخته‌اند، توانسته‌اند برای خود صاحب جایگاهی شوند و به‌اصطلاح، به سینمای «خود» برسند. آیا آثاری که به این شیوه و بر اساس شالوده ادبیات داستانی شکل گرفته‌اند، در تاریخ سینمای ایران ماندگار شده‌اند یا دیگر نام و نشانی از فیلمساز و نویسنده آن اثر ادبی باقی نمانده است؟ وقتی از این زاویه به مسئله «اقتباس» سینمای ایران از ادبیات داستانی می‌پردازیم، به حوزه‌هایی برمی‌خوریم که هنوز به‌طور جدی به آن پرداخته نشده است.»

۶ اقتباس ادبی در مفهوم خلق فیلمنامه داستانی از روش روشنی پیروی می‌کند و سینمای ایران آنچنان وام‌دار و متأثر از ادبیات داستانی (ایرانی و خارجی) نیست و در بیشتر موارد به سراغ آثار سطحی و ملودرام‌های نازل و به‌شدت تاریخ‌مصرف‌دار رفته است. نویسنده با اشاره به این موضوع می‌نویسد: «یک اثر ادبی برجسته قادر به تأثیرگذاری شگفت بر اثر سینمایی است و برای فیلم، نوعی منزلت فرهنگی به همراه دارد. مانند هر پژوهشنامه دیگر، مشکلات بسیاری بر سر راه وجود دارد که مهم‌ترین آن، فقر منابع مورد نیاز در این زمینه است. شاید به‌سختی و با جست‌وجو اثر ادبی مورد نظر را بتوان یافت؛ اما برخی از آثار سینمایی، گویا در هیچ فیلم‌خانه و مرکز معتبری وجود ندارند و برای دستیابی به این آثار و بررسی ساختار آنها به راه‌های دیگری باید توسل جست که در بیشتر موارد، نتیجه‌ای هم حاصل نمی‌شود.»

دریچه

بر پایی اختتامیه چهلمین جایزه کتاب سال

آیین پایانی «چهلمین جایزه کتاب سال و سی‌امین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» با حضور رئیس جمهوری برگزار خواهد شد. به گزارش همشهری، آیین پایانی «چهلمین جایزه کتاب سال و سی‌امین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» با حضور رئیس‌جمهوری، اهالی قلم و اصحاب فرهنگ و دانش، امروز چهارشنبه، نوزدهم بهمن‌ماه ساعت ۱۴:۳۰ در تالار وحدت تهران برگزار و از پدیدآورندگان آثار برگزیده قدردانی می‌شود. جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران با هدف شناسایی و معرفی کتاب‌های برتر، کمک به اعتلای سطح دانش و فرهنگ مکتوب جامعه اسلامی، حفظ استقلال و هویت فرهنگی و حمایت و تشویق پدیدآورندگان متعهد و متخصص برگزار می‌شود. کتاب‌های بررسی شده در این دوره، نخستین‌بار در سال ۱۴۰۰ منتشر شده‌اند.

فلسفه

دادنامه سهروردی

سی‌ونهمین نشست از مجموعه درس گفتارهایی درباره سهروردی به «دادنامه سهروردی» اختصاص دارد که با حضور دکتر سیدمصطفی محقق داماد، چهارشنبه ۱۹ بهمن ساعت ۱۵ برگزار می‌شود. تاریخ قضا و داوری به درازای تاریخ بشر است. ولی نحوه رسیدگی و رأی صادره قضات همواره نشان‌دهنده شخصیت فردی دادرسان و حاکمان وقت و میزان اجرای عدالت در فضای حاکم بر جوامع بوده است. سهروردی حکیم ایرانی و بنیانگذار حکمت اشراق از قربانیان این مقوله است. اتهام او چه بود؟ وبای ذنب قتل؟ و چگونه او را محکوم کردند؟ مطالبی که قضات آنها را کفر تشخیص می‌دادند چه بود و مراد حکیم چه بود؟ علاقه‌مندان می‌توانند این نشست را از اینستاگرام مرکز فرهنگی شهر کتاب به نشانی ketabofarhang، کانال تلگرام bookcitycc و صفحه این مرکز در سایت آپارات پیگیری کنند.

شهرداری تهران
سازمان بهشت زهرا (س)

آگهی مزایده عمومی شماره: ۱۴۰۱/۰۵

سازمان بهشت زهرا (س) در نظر دارد بهره برداری تعدادی از غرف خود را از طریق مزایده عمومی برای مدت یکسال شمسی واگذار نماید.
بدینوسیله از اشخاص واجد الشرایط جهت شرکت در مزایده دعوت به عمل می‌آید.

ردیف	موضوع	محل واگذاری	قیمت پایه ماهانه (ریال)	مبلغ سپرده (ریال)	مدت
۱	غرفه فروش تنقلات	جنب عوارضی تهران - قم	۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۲	غرفه فروش تنقلات	جنب قطعه ۳۱۸	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۳	غرفه فروش تنقلات	جنب پارک حیدرنیا	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۴	غرفه فروش تنقلات	جنب قطعه ۱۰۳	۱,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۵	غرفه فروش تنقلات	جنب باب الشهدا	۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۶	غرفه فروش تنقلات	جنب قطعه ۲۳	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۷	رستوران بهشت	جنب ساختمان اداری ۱	۲,۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۸	رستوران فردوس برین	جنب قطعه ۹۵	۱,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۹	غرفه میوه و شیرینی بسته بندی	جنب قطعه ۲۰۲	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۱۰	پارکینگ مترو حرم	جنب حرم مطهر امام (ره)	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال
۱۱	غرفه تابلو نویسی و چاپ بنر	داخل مجتمع عروجیان	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰	یکسال

الف) شرایط متقاضی برای کلیه ردیف‌ها: ۱- دارا بودن گواهی عدم سوء پیشینه. ۲- دارا بودن ثبت نام کارت الکترونیکی ارائه دهندگان و تامین کنندگان شهرداری تهران. ۳- متقاضی نباید در لیست بهره برداران ممنوع شده شهرداری تهران باشد.
شرایط متقاضی برای ردیف های ۷ و ۸: علاوه بر سه شرط فوق، اشخاص حقوقی دارای اساسنامه مرتبط با موضوع مزایده یا اشخاص حقیقی دارای یک نمونه قرارداد اجاره با نهادهای دولتی یا شهرداریها.
ب) محل دریافت اسناد و قبول پیشنهادات: کلیه داوطلبین برای خرید اسناد مزایده می‌توانند با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال (بابت هر مورد) به شماره حساب ۲۰۳۱ نزد بانک شهر شعبه بهشت زهرا (س) به جاده قدیم تهران، قم ساختمان اداری شماره یک سازمان، اداره قراردادها، جهت دریافت اسناد مراجعه نمایند.
ج) سپرده شرکت در مزایده: متقاضیان می‌بایست به شرح جدول فوق سپرده شرکت در مزایده را به صورت ضمانتنامه بانکی در وجه سازمان بهشت زهرا (س) با اعتبار حداقل سه ماه و قابل تمدید یا وجه واریزی به حساب ۱۰۰۳ بانک شهر شعبه بهشت زهرا (س) به نام سازمان بهشت زهرا (س) به همراه اسناد مزایده در پاکت «الف» به دستگاه مزایده‌گزار ارائه نمایند.
د) مهلت ارائه اسناد: از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز جهت دریافت و تکمیل و تحویل اسناد مزایده می‌باشد. (تحویل پاکات تا ساعت ۱۵:۴۵ آخرین روز میسر است).
هـ) هزینه آگهی در روزنامه همشهری و کیهان و هزینه کارشناسی به عهده برنده مزایده می‌باشد.
بدیهی است شرکت در مزایده و ارایه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در (اسناد مزایده و نمونه قرارداد) بوده و سازمان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
ضمناً مشروح شرایط مزایده و نمونه قرارداد درج می‌باشد که شرکت‌کنندگان باید مدارک را پس از اخذ با قید قبولی امضاء نموده و در پاکت‌های لاک و مهرشده «الف» و «ب» تحویل نمایند.

روابط عمومی سازمان بهشت زهرا (س)
WWW.beheshtezahra.ir

شهرداری تهران
سازمان بهشت زهرا (س)

آگهی مناقصه عمومی شماره: ۱۴۰۱/۵۶

سازمان بهشت زهرا (س) در نظر دارد پروژه زیر را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید.
بدینوسیله از اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه دعوت به عمل می‌آید.

موضوع مناقصه	مبلغ سپرده شرکت در مناقصه (ریال)	مدت قرارداد	مبلغ تقریبی برآورد (ریال)
قبرچینی و خاکریزی قطعه ۳۲۵ (قطعه بحران) به تعداد ۸۰۰۰ قبر	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲ ماه	۱۵۹,۹۰۷,۱۲۸,۸۲۴

الف) شرایط متقاضی: ۱- دارای حداقل رتبه ۵ ابنیه از سازمان برنامه و بودجه ۲- کارت پیمانکاری دارای اعتبار از معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران ۳- گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاری یا فرم تاییدیه ثبت نام
ب) محل دریافت اسناد و تسلیم پیشنهادات: کلیه داوطلبین می توانند جهت خرید اسناد مناقصه با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به شماره حساب ۱۰۰۱ نزد بانک شهر شعبه بهشت زهرا (س) به جاده قدیم تهران- قم ساختمان اداری شماره یک سازمان- اداره قراردادها مراجعه نمایند.
ج) سپرده شرکت در مناقصه: متقاضیان می بایست مبلغ فوق را به عنوان سپرده شرکت در مناقصه به صورت ضمانتنامه بانکی در وجه سازمان بهشت زهرا(س) با اعتبار حداقل سه ماه و قابل تمدید یا وجه واریزی به حساب ۱۰۰۳ بانک شهر شعبه بهشت زهرا (س) به نام سازمان بهشت زهرا (س) به همراه اسناد مناقصه در پاکت الف به دستگاه مناقصه‌گزار ارائه نمایند.
د) مهلت ارائه اسناد: از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز در اوقات اداری جهت دریافت و تکمیل و تحویل اسناد مناقصه می‌باشد. (ساعت پایان تحویل پاکت، ساعت ۱۵:۴۵ به دبیرخانه سازمان می باشد).
هـ) هزینه آگهی در روزنامه همشهری و کیهان به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
بدیهی است شرکت در مناقصه و ارایه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه و نمونه قرارداد بوده و سازمان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
ضمناً مشروح شرایط مناقصه در اسناد درج می‌باشد که شرکت‌کنندگان باید مدارک را پس از اخذ امضاء نموده و در پاکت‌های لاک و مهر شده «الف» و «ب» تحویل نمایند. امضاء اسناد مناقصه به منزله قبول شرایط مندرج در آن می‌باشد.

روابط عمومی سازمان بهشت زهرا (س)
WWW.beheshtezahra.ir